

Ecologische quickscan

Kampweg 34 te Uddel

In het kader een bestemmingsplanwijziging

Uitvoering	Ruimte voor Advies BV Deventerstraat 179, 8171 NS Vaassen
Opdr.gvr.	De heer Lowijs
Locatie	Kampweg 34 3888 NX te Uddel
Datum	27 december 2018
Status	Definitief

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding en doel	
1.2	Beschrijving locatie en ingreep	
1.3	Opzet onderzoek	
2	Resultaten beschermde flora en fauna	5
2.1	Vaatplanten	
2.2	Broedvogels	
2.3	Vleermuizen	
2.4	Grondgebonden zoogdieren	
2.5	Overige soortgroepen	
3	Effecten beschermde flora en fauna	8
3.1	Vaatplanten	
3.2	Broedvogels	
3.3	Vleermuizen	
3.4	Grondgebonden zoogdieren	
3.5	Overige soortgroepen	
4	Gebiedsbescherming	10
4.1	Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone	
4.2	Natura 2000-gebieden	
5	Conclusies en aanbevelingen	13
5.1	Overzicht van de bevindingen	
5.2	Conclusies en aanbevelingen	
6	Samenvatting wettelijk kader	15
6.1	Inleiding	
6.2	Gebiedsbescherming	
6.3	Soortenbescherming	
6.4	Rode lijsten	

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

Voorliggend rapport beschrijft de bevindingen van een ecologische quickscan uitgevoerd op het perceel aan de Kampweg 34 te Uddel. De initiatiefnemer wil de bestemming laten wijzigen van 'Agrarisch' naar 'Wonen'. Op het terrein worden twee woningen gerealiseerd, waarbij de huidige agrarische bebouwing wordt gesloopt. De ingreep is getoetst aan de Wet natuurbescherming. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een 'quickscan': een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige een inschatting maakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. De quickscan betreft een momentopname, er kan dus geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek. De quickscan kan leiden tot uitvoeriger onderzoek of tot een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen. De geldigheidsduur van resultaten bedraagt voor zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

1.2 Beschrijving locatie

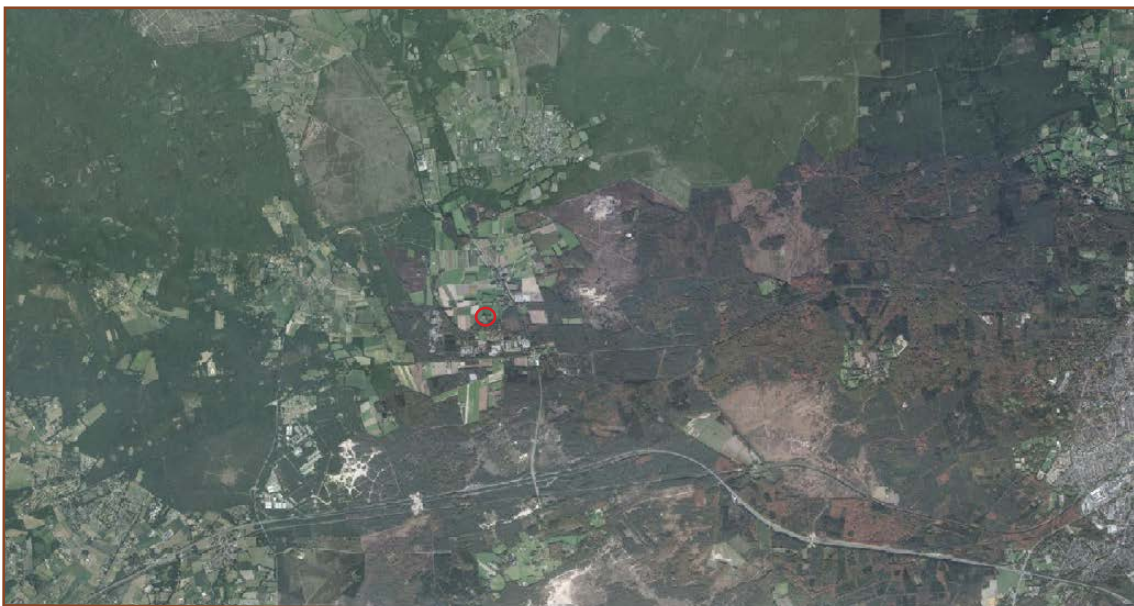
De onderzoekslocatie betreft ca. 12.000 m² aan de Kampweg 34, gelegen in Uddel in de gemeente Apeldoorn (zie afbeelding 1.1 en 1.2). De bebouwing bestaat uit een woningen met bijgebouwen, een drietal schuren/stallen en er zijn zes silo's aanwezig op de onderzoekslocatie. De locatie is deels verhard met klinkers en deels onverhard. De te slopen gebouwen beschikken allemaal over een golfplaten dak. Eén van de schuren/stallen is vrij toegankelijk voor vogels en andere dieren. De overige gebouwen zijn in mindere mate toegankelijk of zijn geheel afgesloten voor vogels en andere dieren. Alle ingrepen vallen onder de noemer "ruimtelijke ontwikkeling en inrichting".

1.3 Opzet onderzoek

De ecologische quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (verspreidingsatlassen, websites etc.), een veldbezoek en rapportage met bevindingen en advies. De locatie is op 30 oktober 2018 bezocht door L. Grote Gansey, natuur- en landschapsdeskundige van bureau Ruimte voor Advies. Tijdens dit onderzoek is het terrein verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarbij is in het bijzonder gelet op (mogelijke) verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten zoals Huismus, vleermuizen en marters. Het locatiebezoek is onder matige omstandigheden (regenachtig) bij een temperatuur van 6 °C en zwakke tot matige wind uit zuidelijke richting.

Afb. 1.1: Luchtfoto onderzoekslocatie. Globale begrenzing onderzoekslocatie (rood kader). 1 = bestaande woning, 2 = te slopen schuur, 3 = te slopen schuur/stal, 4 = te slopen stal. Bron ondergrond: PDOK luchtfoto 2017.

Afb. 1.2: Globale ligging plangebied Kampweg 34 te Uddel (rode cirkel). Bron ondergrond: PDOK luchtfoto 2017.

2

RESULTATEN BESCHERMDE FLORA EN FAUNA

2.1 Vaatplanten

Op het perceel en rondom de schuren/stallen zijn geen beschermde of bijzondere plantensoorten aangetroffen. Geschikte omstandigheden voor bijzondere vegetatie ontbreken. De siertuin wordt met regulier beheer onderhouden en bestaat uit een strak gazon met cultuurlijke soorten. Rondom de schuren wordt het gazon minder intensief onderhouden. Overheersend zijn veelal ruderaal soorten. Verder is het perceel verhard, met enkele zeer algemene soorten grassen, mossen en kruiden die tussen de verharding een plek hebben gevonden. In combinatie met de voedselrijke omstandigheden en het ontbreken van zeer specifieke biotopen waar beschermde planten worden aangetroffen, is aanwezigheid van beschermde vaatplanten uit te sluiten. Nader onderzoek naar vaatplanten is derhalve niet nodig.

2.2 Broedvogels

Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats

Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die niet zelf hun nest bouwen, maar voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van menselijke bebouwing, soorten die jarenlang dezelfde locatie gebruiken of soorten waarvan het nest ook buiten de broedperiode gebruikt wordt. Voor vogels zoals de Gierzwaluw, uilen of Huismus zijn er geen mogelijkheden. Huismussen en gierzwaluwen zullen de schuren niet als nestlocatie (kunnen) gebruiken. Het materiaalgebruik en de bouwwijze sluiten dit uit. Sporen ontbreken, hetgeen overeenkomt met de verwachtingen. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten of nestrestanten aangetroffen of waarnemingen gedaan.

Voor de uilen zijn de schuren potentieel geschikt, maar tijdens de inventarisatie zijn geen openstaande luiken/ramen of andere toegangen aangetroffen (zie afb 2.5). Ook het intensief gebruik door de eigenaren maakt het gebruik ongeschikt. Er is veel verstoring. Een nestkast ontbreekt en sporen van een mogelijke broed- of rustplek ontbreken. Tijdens het veldbezoek ook op het terrein geen sporen aangetroffen van Steenuil of Kerkuil.

Overige jaarrond beschermde nesten van roofvogels (horsten) ontbreken binnen invloedssfeer van de onderzoekslocatie. Er zijn geen nesten of potentiële nestlocaties van Ooievaar, Roek, Grote gele kwikstaart aangetroffen in de directe omgeving van het onderzoeksgebied.

Overige broedvogels

Van de meeste broedvogels is het nest alleen beschermd in de periode dat het voor de voortplanting gebruikt wordt. Door de aanwezigheid van de begroeiing rondom het terrein en door de inrichting met bedrijfstuinen is het terrein geschikt als broedlocatie voor de standaard zangvogelsoorten zoals Merel, Zanglijster, Roodborst, Winterkoning. De braamruigte is een geschikt biotoop, evenals de singel (zie afb. 2.1 en 2.4).

Tijdens de veldinventarisatie is een verlaten nest aangetroffen van de Boerenzwaluw in de open kapschuur en indicatie dat een Witte kwikstaart de varkensstal gebruikt als verblijfplaats. Ook zijn uitwerpselen van vogels aan de zijkant van de grote stal aan de noordzijde aangetroffen. Nestlocaties zijn niet aangetroffen op of in de schuur. Boerenzwaluwen gebruiken de hangende balken aan de zijkant waarschijnlijk als rust- en uitkijkpunt tijdens het foerageren (zie afb. 2.2 en 2.3).

2.3 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop en renovatie zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen, maar ook lineaire doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied zijn beschermd.

De te slopen schuren zijn niet geschikt voor vleermuizen. De kapschuur kent een zeer open karakter en bestaat uit een enkele muur met een golfplaten dak. De schuur is ongeschikt voor vleermuizen. Evenals de andere schuren. Er zijn geen spleten/holten waargenomen. De varkensschuur/stal is opgebouwd uit betonelementen en asbest golfplaten. De dakhelling is flauw en de boeiplanken en andere constructies sluiten volledig aan op de muur. Aan de achterzijde van de stal, zitten enkele boeiplanken los. De openingen die daardoor ontstaan, zijn van dusdanige grootte dat het daarmee ook toegankelijk is voor predatoren (marterachtigen en ratten). Daarmee sluiten we het voorkomen van vleermuizen uit in de gebouwen op het terrein.

Mogelijk dat de bomen of andere elementen geschikt zijn. De bomen op het projectgebied voldoen niet. Ze missen geschikte holten, stamschuren of zwaardere dode stammen/takken. De aanwezigheid van vaste, jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen is, voor wat betreft de bomen, uitgesloten. Boombewonende vleermuizen komen mogelijk wel in de omgeving voor, maar zullen niet gevestigd zijn op het projectgebied. Door de aanwezige begroeiing rondom het onderzoeksgebied is het gebied wel geschikt als foerageergebied. Vleermuizen gebruiken deze begroeiing mogelijk als jachtgebieden. Deze begroeiing blijft gehandhaafd.

2.4 Grondgebonden zoogdieren

Onder "grondgebonden zoogdieren" worden hier bedoeld alle zoogdieren met uitzondering van vleermuizen. Dit zijn knaagdieren, haasachtigen, insecteneters, marters en eekhoorns. In te slopen schuren wordt soms Steenmarter aangetroffen. De gebouwen in de onderzoekslocatie zijn hierop geïnspecteerd. Zowel in de schuren als rondom zijn nergens sporen die duiden op aanwezigheid (latrines, prooi-resten, krabsporen, eierschalen) aangetroffen. Boomarter komt er niet voor; heeft er geen verblijfplaats. Van een nestplaats of anderszins belangrijke functie voor de Eekhoorn is eveneens geen sprake. Sporen ontbreken.

Algemene kleine zoogdiersoorten zoals Veldmuis, Bosmuis, Bruine rat en Huisspitsmuis komen vrijwel zeker in het onderzoeksgebied. De begroeide rondom het terrein is ook erg geschikt voor de Egel. Voor deze soorten geldt in de Provincie Gelderland een vrijstelling bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Overige beschermde of bijzondere grondgebonden zoogdiersoorten zijn uit te sluiten wegens het ontbreken van potentieel leefgebied.

2.5 Overige soorten

Door het ontbreken van oppervlaktewater op het terrein is het vóórkomen van vissen uitgesloten. Door dit ontbreken is aantasting van voortplantingshabitat van amfibieën ook uitgesloten. Het terrein voldoet niet aan de voorwaarden waaraan potentieel leefgebied van reptielen en ongewervelden (libellen, kevers, weekdieren) moet voldoen, waardoor aanwezigheid van dergelijke soorten is uitgesloten. Het begroeide deel van het projectgebied is echter wel geschikt als landhabitat voor enkele veelvoorkomende amfibieën (Bruine kikker of Gewone pad), maar in zeer beperkte mate.

Afb. 2.1: De te slopen stallen op de onderzoekslocatie. De stal beschikt niet over vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen en ook nesten van vogels ontbreken. De zijkant van de schuur is begroeid met braam, hier kunnen algemene broedvogels in nestelen, zoals Roodborst of Winterkoning.

Afb. 2.2: De open constructie van de kapschuur. Sporen van beschermde soorten of (restanten van) verblijfplaatsen van dergelijke soorten ontbreken.

Afb. 2.3: Uitwerpselen tegen de zijkant van de te slopen stal. De hangende balken worden waarschijnlijk als rust- en uitkijkpunt gebruikt door de Boerenzwaluw.

Afb. 2.4: De begroeiing op de onderzoekslocatie bestaat uit voornamelijk ruigtesoorten zoals braam. De hogere opstand wordt ongemoeid gelaten. In begroeiing op het terrein kunnen algemene broedvogels nestelen.

Afb. 2.5: Eén van de te slopen schuren/stallen. De voorzijde is onverhard en is cultureel ingericht met gazon, verharding en cultuurplanten. De schuur is niet geschikt voor vleermuizen.

3

EFFECTEN BESCHERMDE FLORA EN FAUNA

3.1 Vaatplanten

Door de verharde omstandigheden, voedselrijkdom en de cultureel inrichting komen op de onderzoekslocatie geen beschermde vaatplanten voor. De ingreep heeft derhalve geen gevolgen op beschermde plantensoorten.

3.2 Broedvogels

De sloop van de bestaande schuren zal niet leiden tot verstoring, aantasting of vernieling van jaarrond beschermde rust- of voortplantingsplaatsen van vogels zoals Huismus, Gierzwaluw of uilen. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen of sporen van jaarrond beschermde nesten. Vervolgonderzoek naar jaarrond beschermde nesten is derhalve niet nodig.

Tijdens het broedseizoen zijn broedgevallen van algemene broedvogels, zoals Merel, Zanglijster, Roodborst en Houtduif in de houtige begroeiing rondom het terrein mogelijk. Boerenwaluw en Witte kwikstaart gebruiken de opstallen als broedplaats. Een ruwe indicatie van het broedseizoen is de periode half maart - half augustus. Uitsluitend van belang is het feit of bezette nesten aanwezig zijn, ongeacht de periode. Eerdere of latere broedgevallen van met name duiven zijn bijvoorbeeld mogelijk. In geval van bezette nesten moet gewacht worden met de werkzaamheden totdat de vogels het nest vrijwillig permanent verlaten hebben. De werkzaamheden kunnen leiden tot het verstoren van broedgevallen van algemene broedvogels. Door geluid en trillingen kunnen vogels hun nest verlaten. Het is van belang om de werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten.

3.3 Vleermuizen

Op het terrein zijn geen potentiële vaste, jaarrond beschermde rust- of voortplantingsplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Het begroeide gedeelte van het terrein, met name de beplantingssingel, functioneert mogelijk als vaste vliegroute of essentieel foerageergebied, deze blijft echter ongemoeid. Echter kan door de werkzaamheden wel een verstoring optreden door lichtgebruik. Vleermuizen zijn erg gevoelig voor licht; wanneer de begroeiing gebruikt wordt als foerageergebied en vliegroute kan verstoring optreden wanneer men tussen zonsondergang en zonsopgang gebruik maakt van verlichting. Dit treedt niet op indien met de uitvoer met de nodige zorgvuldigheid (in ieder geval t.a.v. lichtverstoring) uitvoert. Het uitvoeren van nader onderzoek naar effecten op beschermde rust- of voortplantingsplaatsen en functionele leefomgeving van vleermuizen kan dan achterwege blijven.

3.4 Grondgebonden zoogdieren

Op de projectlocatie worden voornamelijk kleine, zeer algemene zoogdiersoorten verwacht. De werkzaamheden kunnen tot negatieve effecten op deze soorten leiden, bijvoorbeeld door de aantasting van holen en gangenstelsels. Omdat een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt, moet alleen rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht die voor alle dieren en planten geldt. Vaste rust- en voortplantingsplaatsen of ander belangrijk leefgebied van marterachtigen en Eekhoorn ontbreken. De bestemmingsplanwijziging en voorgenomen ingrepen hebben geen effect op beschermde zoogdieren of hun leefgebied. Nader onderzoek naar beschermde zoogdiersoorten is derhalve niet aan de orde.

3.5 Overige soorten

Het vóórkomen van beschermde soorten uit overige soortgroepen (amfibieën, reptielen, vissen, ongewervelden) is op voorhand uitgesloten wegens het ontbreken van geschikt leefgebied of doordat de locatie buiten het bekende verspreidingsgebied valt. Negatieve effecten op beschermde soorten uit overige soortgroepen zijn derhalve op voorhand uit te sluiten. Voor enkele algemene amfibieën die mogelijk op de locatie voorkomen (Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander), bestaat een kans op aantasting van landhabitat, voornamelijk in de tuin rond de woning. Voor deze soorten heeft de provincie Gelderland een algemene vrijstelling bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling verleend.

4

GEBIEDSBESCHERMING

4.1 Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene Ontwikkelingszone (GO)

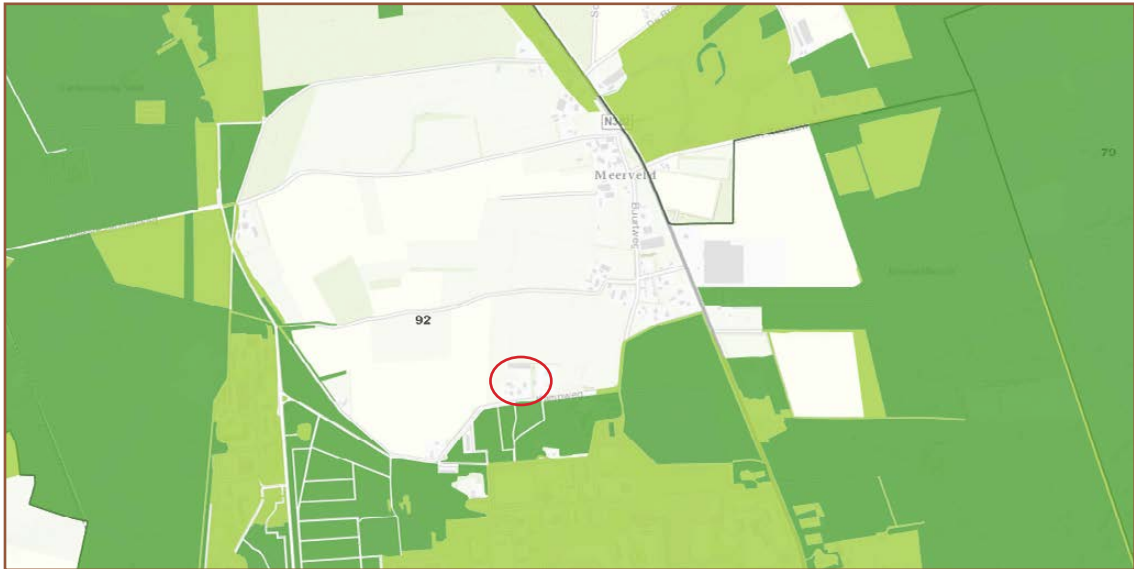
De onderzoekslocatie grenst aan het deelgebied 'Meerveld-Nieuw Millingen' van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO), zie afbeelding 4.1. Externe invloeden op de kernkwaliteiten of doelstellingen zijn uitgesloten, gezien de schaal en aard van de ingreep. Integendeel, de nieuwe inrichting van het terrein zal bijdragen aan de kernkwaliteiten van het aangrenzende deelgebied. Zo zal het een positief effect hebben op de kernkwaliteit 'ecosysteemdiensten: recreatie, rust en drinkwater'. Door het opheffen van de agrarische bestemming zal er meer rust ontstaan rondom het terrein. Ook zal door het opheffen van de agrarische bestemming de stikstofemissie verminderen. Dit heeft een positief effect op kernkwaliteit 'oude enk van Meerveld; droge voedselarme bossen met restanten heide' die rondom de onderzoekslocatie aanwezig zijn. Door de afname van de stikstofemissie zal het er voor zorgen dat deze minder verrijken en dat er minder beheersmaatregelen nodig zijn.

4.2 Natura 2000-gebieden

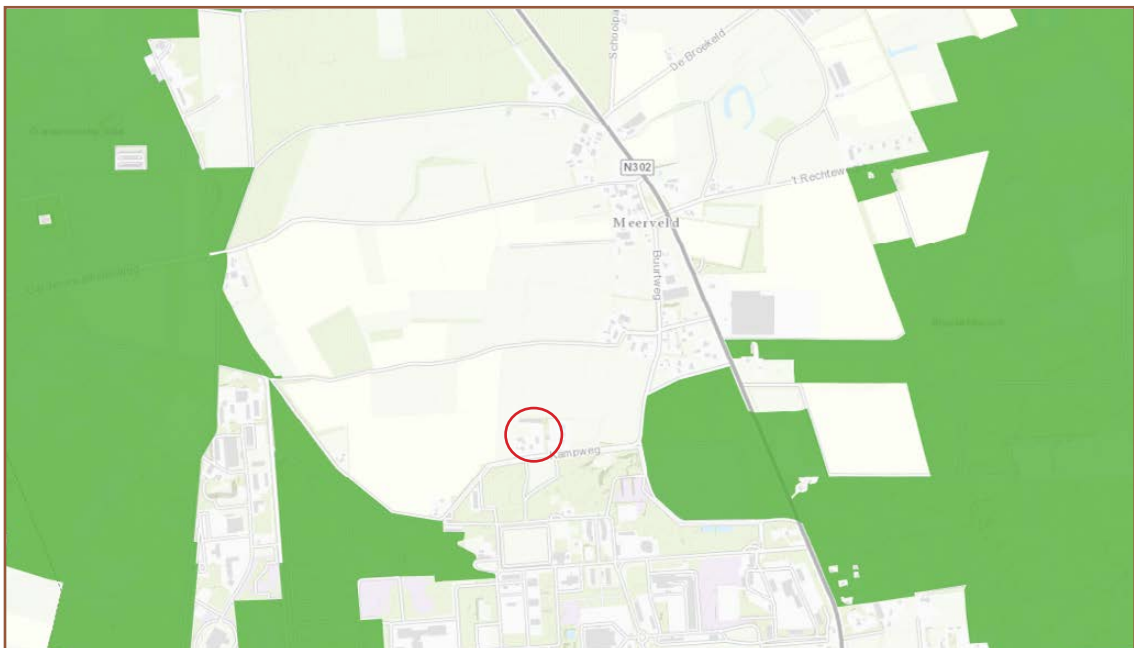
De onderzoekslocatie ligt op ongeveer 300 meter afstand van Natura 2000-gebied Veluwe (zie afbeelding 4.2). Naar verwachting treden er geen negatieve effecten op van de voorgenomen ingreep. De vervanging van agrarische bedrijfsgebouwen en bijbehorende activiteit door wonen zal juist een positief effect hebben, met name wat betreft de afname van stikstofemissie, evenals (maar in mindere mate) van verkeersbewegingen, licht en geluid. Deze laatste aspecten zullen -in geringe mate- bijdragen aan de doelstellingen van kwalificerende habitattypen en soorten van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. De locatie ligt immers ingekaderd in een bomensingel, waardoor van een rechtstreeks effect geen sprake is.

Een aspect dat meegenomen dient te worden is verstoring van het Natura2000-gebied door overlast door bouw- en sloopwerkzaamheden en door het toekomstige gebruik. Het eerste is een tijdelijk effect; het tweede blijvend. Echter, door de tussenliggende singel dempt het effect én in vergelijking met het huidig gebruik, zal licht- en geluidsoverlast nauwelijks een rol van betekenis spelen. Behoud van de singel is wel een voorwaarde voor deze conclusie. In het landschaps-erfplan van Poortvliet & Partners (zie afbeelding 4.4) is deze singel aangegeven als te behouden. Ook dient de bouw- en sloopwerkzaamheden plaats te vinden op reguliere wijze (d.w.z. zonder zware verstoringseffecten). Het effect is hoe dan ook beperkt, ook al omdat de werkzaamheden niet van grote aard zijn. Bovengenoemde aspecten zorgen ervoor dat negatief effect op storingsgevoelige soorten in het nabijgelegen Natura 2000-gebied niet kunnen optreden. Daarbij is er sprake van gewinning. Het huidig (gebieds-)gebruik geeft dagelijks al een aanzienlijke mate van 'overlast' waardoor gevoelige soorten 'gewend' zijn aan de verstoring (of het gebied mijden). De voorgenomen wijziging, de bijbehorende werkzaamheden en de ingebruikname nadien leiden daarom niet tot invloed op doelstellingen van broedvogels of andere aangewezen soorten.

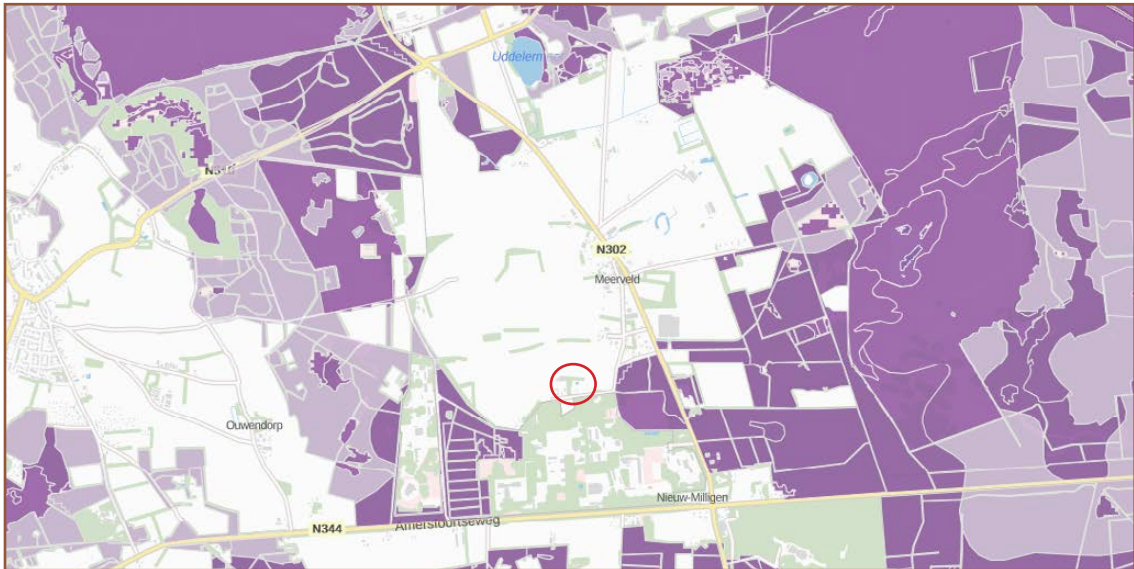
In hoeverre de bestemmingsplanwijziging en bijbehorende werkzaamheden positieve of negatieve gevolgen hebben voor de stikstofgevoelige habitats en -soorten is niet beoordeeld in deze quick scan.

Afb. 4.2 : Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Gelders Natuurnetwerk (donkergroen) en Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen). De locatie grenst aan het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone, maar is geen onderdeel ervan. Bron ondergrond: Atlas van Gelderland, provincie Gelderland (<http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/AtlasGelderland>).

Afb. 4.1: Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het Natura2000-gebied 'Veluwe'. De minimale afstand tot beschermde natuurgebieden bedraagt ongeveer 300 meter. Bron ondergrond: Atlas van Gelderland, provincie Gelderland (<http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/AtlasGelderland>).

Afb. 4.3 : De ligging van stikstofgevoelige habitattypen ten opzichte van de plangebied (rode cirkel). Het projectgebied ligt circa 300 m van stikstofgevoelige habitattypen.

Afb. 4.4 : Het landschaps-erfplan van Poortvliet & Partners verbeeldt de nieuwe inrichting.

5

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1. Overzicht van de bevindingen

Soortgroep	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Flora - beschermde soorten	niet	geen	geen
Vleermuizen - verblijfplaatsen	niet	geen	geen
Vleermuizen - vliegroutes	niet	geen	geen
Vleermuizen - essentieel foerageergebied	mogelijk	geen	geen, mits... ¹
Zoogdieren - gebouwbewonend	niet	geen	geen
Zoogdieren - grond-/boombewonend	niet	geen	geen
Zoogdieren - vrijgestelde soorten	zeker	negatief	zorgplicht
Vogels - jaarrond beschermde nesten	niet	geen	geen
Vogels - algemene broedvogels	zeker	geen	geen, mits... ²
Amfibieën - vrijgestelde soorten	beperkt mogelijk	mogelijk	zorgplicht
Overige beschermde soorten	niet	geen	geen
Soortgroep	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Natura2000	niet	positief	geen ³
Overige onderdelen NNN	niet	positief	geen

¹= Hierbij dient de singel en de 'groene' terreininrichting in stand te blijven en beperking t.a.v. licht, zie 5.2

²= Mits, buiten het broedseizoen wordt gewerkt, of vooraf werende maatregelen worden getroffen, zie 5.2

³= Het aspect van zuurgevoeligheid (PAS-berekening) is bij deze beoordeling niet meegenomen.

5.2 Conclusies en aanbevelingen

T.a.v. bestemmingsplanwijziging

- Effecten op beschermde of kwetsbare soorten zijn uitgesloten, omdat er geen aanwijzingen zijn dat dergelijke soorten binnen invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen.
- De ontwikkelingen voortvloeiend uit de bestemmingsplanwijziging leiden niet tot tijdelijke of permanente effecten op gebiedsdoelstellingen of kernkwaliteiten van beschermde natuurgebieden (Natura 2000 en Gelders Natuurnetwerk).

T.a.v. algemene broedvogels

- Het slopen van de schuren leidt tot het vernielen van nestplaatsen van de algemene broedvogels: Boerenzwaluw en Witte kwikstaart. Werkzaamheden dienen daarom uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen.
- Het eventueel verwijderen van opgaande beplanting (bomen, struiken,) kan tijdens het broedseizoen leiden tot vernieling van nesten van algemene broedvogels. Voer dergelijke werkzaamheden daarom buiten het broedseizoen uit of begin buiten het broedseizoen. Het broedseizoen is geen vaste periode, maar voor de meeste soorten is de periode half maart - half augustus een goede indicatie. Echter, uitsluitend van belang is of broedgevallen aanwezig zijn. Bezette nesten mogen nooit aangetast of vernield worden, wees daarom ook alert buiten de periode 15 maart - 15 augustus en stel werkzaamheden zonodig uit.
- Houd tijdens het broedseizoen bij voorkeur een verstoringsvrije zone van enkele meters

rond de begroeiing. Snoei de begroeiing sterk terug voorafgaand aan het broedseizoen om broedgevallen te voorkomen. Tijdelijke verstoring is onder de Wet natuurbescherming toegestaan, maar voorkom dat nesten door de ouders permanent verlaten worden.

T.a.v. vleermuizen

- Tijdens werkzaamheden dient lichtverstoring voorkomen te worden. Vleermuizen zijn gevoelig voor lichtverstoring. Voorkom uitstraling van eventuele bouwlampen en andere verlichting richting de boomkronen. Dit kan bijvoorbeeld door toepassen van afschermbare armaturen en beperken van verlichtingshoogte. Van mogelijke lichtverstoring van vleermuizen is uitsluitend sprake in de actieve periode van vleermuizen, grofweg tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode april - november.

T.a.v. Algemene zorgplicht en calamiteiten

- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt, dat men zich dient te houden aan de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden. In dit specifieke geval zijn naar verwachting geen speciale maatregelen nodig.
- Wanneer tijdens werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen dienen werkzaamheden tijdelijk te worden stilgelegd en wordt contact opgenomen met een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige moet duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

6

WETTELIJK KADER

6.1 Inleiding

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming was voorheen geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Voor houtopstanden gold de Boswet. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden die de bovenstaande wetten vervangt. Wat betreft gebiedsbescherming is er weinig veranderd. Op het gebied van soortenbescherming hebben zich diverse wijzigingen voorgedaan. Zo zijn veel planten en vissen onder de nieuwe wet niet meer beschermd, terwijl een aantal zeldzame dagvlinders en libellen juist zijn toegevoegd. Verder is het bevoegd gezag in de meeste gevallen GS van de provincie, waar dat eerder de RVO was. De provincies hebben meer zeggenschap over het beleid, wat zich vooral uit in het feit dat er verschillen zijn in de vrijstellingslijsten van soorten waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting of bestendig beheer en onderhoud vrijstelling geldt. Meer informatie over de Wet natuurbescherming is onder andere terug te vinden op de websites van de Rijksoverheid en de verschillende provincies.

6.2 Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming was voorheen opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 en heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden in Nederland als doel. Daartoe zijn gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrichtlijn (HR-gebieden) en het Verdrag van Ramsar (Wetlands). Beschermden Natuurmonumenten vervallen onder de Wet natuurbescherming omdat deze vrijwel geheel samenvallen met **Natura 2000-gebieden**. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000. Voor de Natura 2000-gebieden worden/zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor specifieke vogelsoorten of habitats. Deze kunnen van gebied tot gebied verschillen. De hierboven genoemde gebieden kunnen overlappen. Activiteiten die een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden. Dat geldt ook voor activiteiten buiten de gebieden die een negatief effect hebben binnen het gebied. Voor activiteiten is een vergunning mogelijk. Een vergunning wordt pas afgegeven wanneer een zogenaamde 'habitattoets' is doorlopen. Hieruit moet blijken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO) komen voort uit het herdefiniëren van de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS) door de provincie Gelderland. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. In het GNN is uitsluitend sprake van een natuurbestemming. Binnen het GNN zijn ruimtelijke ontwikkelingen slechts mogelijk wanneer deze van groot algemeen of provinciaal belang zijn én er geen reële alternatieven zijn. Er geldt dan wel een compensatieverplichting om negatieve effecten teniet te doen. De GO bestaat uit 'niet-natuurlijke' elementen van de voormalige EHS zoals infrastructuur en bebouwing. In de GO liggen meer ontwikkelingsmogelijkheden voor bijvoorbeeld bedrijven. De begrenzing en doelstellingen van GNN en GO worden door de provincie vastgesteld en is in verwerkt in de omgevingsvisie en -verordening.

6.3 Soortenbescherming

Onder de Wet natuurbescherming (Wnb) zijn verschillende beschermingsregimes te onderscheiden: soorten van de Vogelrichtlijn (VR), soorten van de Habitatrichtlijn (HR) en overige beschermde soorten genoemd in bijlage A behorend bij artikel 3.10 van de Wnb. Daarnaast hebben provincies de vrijheid om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

6.4 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringsfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Wet natuurbescherming nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.